

BURMISTRZ MIASTA REDY

84-240 Reda, ul. Gdańska 33

tel. 58 678-80-23, fax: 58 678-31-24 e-mail: sekretariat@reda.pl

OR. 0003.5.2025

Reda, dnia 26 czerwca 2025 r.

**Szanowny Pan
Radosław Farion
Przewodniczący Komisji Prawnej
Radny Rady Miejskiej
w Redzie**

Dot. Interpelacji z dnia 12 czerwca 2025 r. w sprawie: Podwyżka za odbiór odpadów w Redzie

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na Pana interpelację, przesłaną za pośrednictwem poczty elektronicznej, uprzejmie informuję, że:

1. Jaki był nadzór właścicielski nad Eko Doliną?

Reda jako jeden ze współwłaścicieli spółki miała realny wpływ na jej decyzje przez kilkanaście lat.

Czy w tym czasie zgłaszano wątpliwości dotyczące wzrostu kosztów, struktury opłat lub polityki inwestycyjnej?

Gmina sprawuje nadzór właścicielski nad Eko Doliną Sp. z o. o. na zasadach określonych w umowie i właściwych przepisach prawa. Nadzór ten odbywa się poprzez działania wspólnika – Gminy Miasto Reda realizowane w ramach udziału w Zgromadzeniu Wspólników oraz udziału w Radzie Nadzorczej. Szczegółowy zakres kompetencji ww. organów reguluje umowa spółki, której tekst jednolity uchwalony aktem notarialnym z dnia z dnia 22 maja 2023 r zawartym przed notariuszem Maciejem Woźniakiem (REP A nr 1502/2023), dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej dla Eko Doliny spółki z ograniczonej odpowiedzialności pod adresem <http://bip.ekodolina.pl/podstawy-prawne-dzialania/umowa-spolki/>

Zarząd Spółki Eko Dolina Sp. z o.o. w październiku ubr. poinformował o trudnościach, których skutkiem była decyzja o przeprowadzeniu audytu zewnętrznego stanu instalacji technicznej Spółki oraz przeprowadzenie analiz prawnych w kierunku zdefiniowania istniejących ryzyk.

Ponadto nowy Zarząd Eko Doliny (powołany 28 czerwca 2024 r.) skupia się na inwestycjach, które pozwolą na dostosowanie technologii do zmieniających się regulacji prawnych oraz wymagań dotyczących recyklingu surowców i bioodpadów. Celem jest unowocześnienie zakładu, poprawa efektywności przetwarzania odpadów i ograniczenie niepożądanych efektów, takich jak uciążliwe zapachy, poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii.

Z wyjaśnień Zarządu spółki Eko Dolina wynika, że zmiana cen jest konieczna, ponieważ Eko Dolina potrzebuje inwestycji w linie technologiczne i zmiany sposobu działania. Celem jest sprostanie coraz wyższym wymagom prawnym, dotyczącym zagospodarowania odpadów. Obecnie, aby zmniejszyć uciążliwości zapachowe, odpady muszą być przekazywane do instalacji zewnętrznych, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Jednocześnie planowane inwestycje pozwolą

na unowocześnienie zakładu i docelowo zmniejszenie uciążliwości zapachowych, jak również osiągnięcie wyższych poziomów recyklingu

Jak wyjaśniał dalej Zarząd ww. spółki, istniejąca infrastruktura technologiczna nie wystarcza do efektywnego przetwarzania odpadów, zwłaszcza frakcji podsitowej i bioodpadów. Ostatnią kluczową modernizacją było wybudowanie kompostowni halowej w 2010 roku. Planowane inwestycje mają na celu unowocześnienie zakładu i dostosowanie go do obowiązujących standardów środowiskowych.

Decyzja o przeprowadzeniu inwestycji wynika z analizy potrzeb przeprowadzonej przez nowy Zarząd Eko Doliny, wpływ na nią mają przede wszystkim zmieniające się regulacje, które na wszystkich zakładach przetwarzania odpadów wymuszają dostosowanie technologii, do coraz wyższych poziomów recyklingu surowców wtórnych i bioodpadów, przy minimalizacji uciążliwości dla otoczenia.

Spółka planuje budowę nowoczesnej instalacji fermentacji metanowej wraz z kompostownią tunelową oraz modernizację systemu biologicznego przetwarzania odpadów biodegradowalnych.

Eko Dolina poszukuje różnych źródeł finansowania, w tym środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Gospodarki wodnej w Gdańsku (WFOŚiGW). Wnioski o dofinansowanie projektu przeszły już ocenę merytoryczną i finansową w NFOŚiGW. Spółka otrzymała od WFOŚiGW zatwierdzenie wniosku do dofinansowania.

2. Skąd rozbieżności w kalkulacjach przedstawionych radnym?

Dlaczego 21 maja 2025 roku zaprezentowano radnym wyliczenia, które 9 dni później – 30 maja – istotnie się zmieniły?

Przy tak poważnej decyzji dane powinny być od początku rzetelnie przygotowane i jasno uzasadnione.

Zgodnie z wyrokiem wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lipca 2024 r. I SA/GI 364/24 (lex. Poz. 3750707) - wyliczenie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest wnikliwie kalkulowane w taki sposób, aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu.

Kalkulując stawkę uwzględnia się:

- ilość wytwarzanych odpadów komunalnych (szacunkowa),
- liczbę mieszkańców, która wynika z analizy danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ewidencji ludności – bardzo zmienna,
- przewidywane dochody wynikające z zadeklarowanej ilości mieszkańców czy powierzchni użytkowej mieszkań,
- koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w oparciu o obowiązujące ceny,
- koszt utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – zw. dalej PSZOK,
- koszt edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.
- koszty obsługi administracyjnej gminnego systemu.

Referat Gospodarki Odpadami Komunalnymi przystępując do szacowania wysokości stawki uwzględnił również wysokość wyniku dochodów za lata ubiegłe.

W uwagi na dużą ilość zmiennych danych trudnych do oszacowania (ilość zgłaszanych mieszkańców – brak obowiązku meldunkowego, przy ciągłych zmianach cen odbioru odpadów

– cenniki EKO-DOLINY, wzrost kosztów płac), wyliczenie stawki, która zapewnia utrzymanie w miarę stabilnego samofinansowania się systemu, jednocześnie nieobciążającej nadmiernie mieszkańców nie jest łatwe.

W pierwszej propozycji z 21 maja podano stawkę 54,00 zł od osoby i przy uldze 30,00 zł od 6 i kolejnej osoby, a w propozycji z dnia 30 maja zmieniono stawkę na 49,00 zł od osoby i 35,00 zł od 6 i kolejnej osoby.

Po ponownym przeanalizowaniu budżetu przeniesiono koszty odbioru odpadów z koszy ulicznych do kosztów utrzymania dróg (poza system gospodarki odpadami), jednocześnie w okresie od 21 do 30 maja udało się wynegocjować zmniejszenie ceny za 1Mg o 11,68 zł oraz zoptymalizować m.in. koszty wynagrodzeń.

Z podanych wyżej względów możliwe było zmniejszenie stawki do 49,00 zł.

3. Dlaczego obniżka propozycji objęła tylko część mieszkańców?

Nowe kalkulacje pozwoliły obniżyć stawkę z 54 zł do 49 zł, ale tylko dla domów jednorodzinnych i niektórych gospodarstw 2-osobowych w zabudowie wielorodzinnej.

Dlaczego pominięto mieszkańców rozliczających się według m², pozostawiając im blisko 80% wzrost opłaty?

Opłaty za odbiór odpadów w zabudowie wielolokalowej były nieadekwatne do wartości usługi – np. przy stawce 1,40 zł/m² opłata za lokal o powierzchni 60m² wynosiła 84 zł, co przy założeniu, że ww. lokal zamieszkują 3 osoby daje 28 zł od osoby. Ww. stawka była o 7 zł mniejsza od stawki za 1 osobę w zabudowie jednorodzinnej.

Obniżenie stawki w zabudowie jednorodzinnej z 54 do 49 zł, zrównało wysokość opłat dla najczęściej występującego modelu rodziny (3 osoby).

W chwili obecnej 3 osobowa rodzina zamieszkująca 60-cio metrowe mieszkanie miesięcznie zapłaci 150,00 zł (2,50m²x60=150,00), a 3 osoby w domku zapłacą 147,00 zł/m-c. W tym wyliczeniu 3 osobowa rodzina zamieszkująca w zabudowie jednorodzinnej, zapłaci tylko o 3 zł więcej.

Należy nadmienić, że segregacja w blokach nie jest idealna. Mieszkańcy w domkach sporadycznie myślą o rodzaju odpadów.

Panujący obecnie trend życia w pojedynkę sprawia, że w większości mieszkań zamieszkują 1-2 osoby, co przy oszczędnym zużyciu wody stwarza możliwość uiszczania opłaty wg metody od osób. Aby skorzystać z tej metody właściciel lokalu musi złożyć wniosek do wspólnoty/spółdzielni o zmianę metody naliczania. Warunkiem skorzystania z ww. metody jest udokumentowanie ilości mieszkających osób z zużyciem wody w ilości max. 4,3 m³ na osobę w miesiącu.

4. W jaki sposób miasto weryfikuje liczbę mieszkańców?

Czy stosowane są spójne i skuteczne metody weryfikacji liczby osób zamieszkujących w domach jednorodzinnych i w mieszkaniach w blokach?

Jeśli nie – dlaczego? Jakie działania są podejmowane, by ograniczyć ryzyko nieuczciwego rozliczania?

Gminy próbują różnych metod w celu uszczelnienia systemu opłat za odbiór odpadów komunalnych.

Istnieją cztery metody naliczania opłat za odbiór odpadów:

1. od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość,
2. od ilości zużytej wody z danej nieruchomości,
3. od powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego,
4. od gospodarstwa domowego.

Najbardziej sprawiedliwa i adekwatna do sytuacji jest metoda od liczby mieszkańców – jest to jednocześnie metoda obarczona największym ryzykiem błędu (brak rzetelności).

Weryfikacja osób zamieszkujących jest możliwa przy wykorzystaniu dostępnych dla Urzędu narzędzi takich jak rejestr mieszkańców/ewidencja ludności. Brak możliwości egzekwowania obowiązku meldunku w miejscu zamieszkania powoduje, że rzeczywista liczba osób zamieszkujących, zwłaszcza w zabudowie wielolokalowej nie odpowiada stanowi faktycznemu. Jednocześnie nie ma możliwości weryfikacji ich fizycznej obecności w danym mieszkaniu, gdyż najczęściej dostęp do lokalu jest utrudniony.

Metoda od powierzchni użytkowej charakteryzuje się większą stabilnością i możliwością weryfikacji w posiadanych przez gminę rejestrach (rejestr podatników podatku od nieruchomości), jednak często jest nieadekwatna do liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. W mieście Reda od kilku lat powstają setki nowych mieszkań w zabudowie wielolokalowej, często na wynajem, co wiąże się z dużą fluktuacją ludności, która nie czuje się zobowiązana do uiszczania opłat na rzecz miasta. Zarządcy nieruchomości nie nadążają za zmieniającym się stanem liczebnym co w efekcie zmusiło gminę do zmiany metody naliczania opłat za odbiór odpadów z budynkach wielolokalowych.

W metodzie od ilości zużytej wody zgodnie ze stanowiskiem UODO przepisy nie dają podstawy do pozyskiwania od przedsiębiorstwa wodociągowego danych w zakresie ilości zużytej wody przez właściciela nieruchomości – jednocześnie trudno liczyć na współpracę w tym zakresie z administratorami nieruchomości.

Metoda od gospodarstwa domowego jest obarczona wadami zarówno w zakresie naliczania opłaty od osób, jak i od powierzchni.

Jak powyżej wskazano gmina weryfikuje powierzchnię posiłkując się rejestrami podatkowymi, ewidencji ludności, rejestrami centralnej emisyjności budynków oraz wezwaniami do weryfikacji złożonych deklaracji czy kontrolami w terenie.

Dodatkowo analizując wnioski o zwiększenie ilości pojemników, co wskazuje na ilość zamieszkałych osób.

5. Dlaczego Gdyni udaje się utrzymać niższe stawki mimo korzystania z tej samej instalacji? Gdynia, mimo współpracy z Eko Doliną, stosuje zauważalnie niższe stawki niż Reda. Jakie mechanizmy lub polityka tej gminy pozwalają na lepszą kontrolę kosztów? Samorząd Miasta Redy nie posiada informacji tym zakresie.

Podwyżki w danej gminie uzależnione są od szeregu czynników. To, że podwyżek nie ogłoszono dotychczas, nie oznacza, że tak się nie zadzieje w przyszłości.

6. Dlaczego unieważniono pierwszy przetarg w 2024 roku?

W 2024 roku Reda dwukrotnie ogłaszała przetarg na odbiór odpadów. Pierwsze postępowanie zakończono unieważnieniem – mimo wcześniejszego wyboru oferty.

Jaki był powód tej decyzji i jaki wpływ miała ona na obecny wzrost kosztów dla mieszkańców?

Dwukrotne przeprowadzenie przetargu spowodowane zostało wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 6 maja 2024 roku, na mocy którego nakazano Zamawiającemu unieważnić czynności wyboru oferty wybranego wykonawcy tj. spółki SANIPOR. Ponieważ oferta kolejnego Wykonawcy (PUK Rumia) była wyższa aż o 13% zdecydowano się na powtórzenie postępowania. Należy zaznaczyć, że uzyskana w kolejnym postępowaniu kwota Wykonawcy (spółka SANIPOR) jest niższa o 63 zł za 1 Mg od pozostałej (po wyroku KIO) w pierwszym postępowaniu oferty przedsiębiorstwa PUK Rumia.

7. Czy po zmianie stawki przez obecnego operatora sprawdzono czy inne firmy mogłyby świadczyć usługę taniej w aktualnych warunkach rynkowych?

Z uzyskanych z gminy Gdynia informacji wynika, że ceny za odbiór odpadów w zależności od sektora wahają się od 1100,00 – 1300,00 zł brutto za 1Mg odpadów. Zaproponowana przez Sanipor stawka mieści się dolnym zakresie tych cen.

Wybór nowego wykonawcy podlega reżimowi ustawy Prawo zamówień publicznych. Czas postępowania od momentu przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej do podpisania umowy, bez postępowania odwoławczego, wynosi minimalnie co najmniej 65 dni – przez ten okres mieszkańcy Redy byłiby pozbawieni podstawowej usługi.

BURMISTRZ

mgr Mateusz Richert

